

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 162/2024-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Elenou Ľalíkovou, advokátkou, Podbrezovská 34, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. B1-30Cb/126/2017 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať vo veci bez zbytočných prietahov, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľka je žalovanou v konaní o zaplatenie 6 636 eur s príslušenstvom, ktoré bolo iniciované žalobou na okresnom súde 2. novembra 2017. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) o veci rozhodol platobným rozkazom 31. januára 2018, proti ktorému podala sťažovateľka odpor, ktorý okresný súd uznesením z 21. decembra 2018 odmietol. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 30. septembra 2019 rozhodnutie okresného súdu potvrdil a najvyšší súd uznesením z 25. novembra 2020 dovolanie odmietol. Ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 350/2021 z 27. októbra 2022 ústavnej sťažnosti sťažovateľky vyhovel, uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie. Následne najvyšší súd uznesením z 30. mája 2023 zrušil uznesenie odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Kasačné uznesenie najvyššieho súdu bolo sťažovateľke doručené 26. júna 2023 a odvtedy sa podľa sťažovateľky s vecou nič nedeje. Ústavný súd dopytom na mestskom súde o aktuálnom

stave konania zistil, že spis sa nachádza na lehote, a posledným úkonom súdu bolo vydané uznesenie zo 6. decembra 2023, ktorým zrušil uznesenie zo 6. septembra 2022 vydané vyšším súdnym úradníkom o trovách dovolacieho konania.

3. Sťažovateľka vidí splnenie predpokladov na vyslovenie porušenia práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov v extrémnej dĺžke konania, a to vyše 6 rokov od podania žaloby (2. novembra 2017), počas ktorej sa súd ešte ani nezačal zaoberať meritom veci. Ignorovanie argumentov sťažovateľky, ktorých relevanciu uznal až ústavný súd, malo za následok aj porušenie práva na spravodlivý proces v jeho časovej dimenzii (I. ÚS 343/2010). Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje pocitom absolútnej bezmocnosti a frustráciou v dôsledku doterajšej nečinnosti všeobecných súdov, najmä súdom prvej inštancie, ktorý aj po vrátení veci zotrváva na svojej nečinnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní, ktoré ako celok trvá vyše šesť rokov, v ktorom nebolo dosiaľ meritórne rozhodnuté.

5. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Okrem toho sa prihliada aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

6. Predmetom konania bola žaloba o zaplatenie. Povaha veci z hľadiska jej významu pre sťažovateľku nie je taká závažná, aby si vyžadovala osobitný, resp. výnimočný prístup súdu z hľadiska rýchlosti jeho rozhodovania (podobne IV. ÚS 73/2022, III. ÚS 551/2021). Čo sa týka správania sťažovateľky, nie je možné pričítať na jej vrub uplatňovanie opravných prostriedkov a ústavnej sťažnosti.

7. Sťažovateľka namieta nepriaznivý stav vybavovania dotknutej veci naprieč trojstupňovou súdnou sústavou (vrátane konania pred ústavným súdom), ktorý trvá vyše 6 rokov s tým, že vec nebola meritórne vyriešená. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že pri posudzovaní namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nepostupuje tak, že automaticky sčíta dĺžku konania pred viacerými inštanciami štátnych orgánov, ktorú by hodnotil bez ohľadu na okolnosti prípadu (m. m. I. ÚS 238/2022). Ústavný súd ako vnútroštátny ľudskoprávny súd posudzuje potenciálne porušenie základných práv sťažovateľov vo vzťahu k jednotlivým štátnym orgánom (m. m. I. ÚS 390/2019) a s prihliadnutím na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v obdobných veciach, v zmysle ktorej dĺžka súdneho konania na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok ESLP z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku,

rozsudok EŠLP zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66, rovnako tak aj napr. IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020).

8. Ústavný súd za podstatnú a rozhodujúcu v tejto veci považuje ústavne akceptovateľnú dĺžku konania na každom jednom stupni súdnej sústavy; v hrubých rysoch je možné vyvodiť, že (i) konanie pred súdom prvej inštancie trvalo približne 13 mesiacov, (ii) konanie pred odvolacím súdom trvalo približne 9 mesiacov a (iii) konanie pred dovolacím súdom trvalo približne 12 mesiacov. Nové konanie pred mestským súdom trvá necelých 8 mesiacov (do času podania tejto ústavnej sťažnosti, *pozn.*). Dĺžka súdneho konania ani na jednom stupni neprekročila dĺžku dvoch rokov. Hoci v danom prípade nie je možné konštatovať objektívne prietahy, tobôž nie v takej intenzite zásahu do práv sťažovateľky, ktorá by zodpovedala ústavne relevantnému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 či práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v naznačenej súvislosti zdôrazňuje, že ďalšia prípadná nečinnosť mestského súdu by mohla založiť už inú kvalitu posudzovania zbytočných prietahov, čo by mohlo mať za následok konštatovanie prietahov v konaní.

9. Namietaným konaním nedošlo k porušeniu sťažovateľkou označených základných práv, a preto je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

10. Ústavný súd dopĺňa, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľke, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložila ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. marca 2024

Miloš Maďar
predseda senátu